

Olvasóink írják

Rovatunkban helyt adunk Olvasóink leveleinek, véleményének, híradásainak. Várjuk leveleiket postacímünkön: MCSE 1461 Budapest, Pf. 219.

Ellen-könyvajánlat

1992 nyarán "csodálatos" könyv jelent meg a debreceni Phoenix könyvkiadónál "Égitestek" címmel. Elég régen foglalkozom csillagászzal, de ebben a könyvben nagyon sok újat s meglepőt találtam. Minden lapja csupa érdekesség! Érdeemes néhány ilyen érdekességet idézni belőle.

A 6. oldalon egy kép mellett ezt olvasom: "Ezt a csillagködöt Trifid-ködnek hívják." Nézem a képet, s egy világító gáz- (nem csillag-) ködöt látok. Ez az Orion-köd. Igaz, van Trifid-köd is valahol — de nem ezen a képen.

A 7. oldalon megtudhatjuk, hogy vannak ellipxis alakú extragalaxisok. Ilyenről, sajnos, nem közöl képet. Pedig kíváncsi lettem volna, milyen az ellipxis.

Eddig egy perc 60 másodpercből állt. Ez talán módosult mostanában. Ezért írhatja könyvünk, hogy a Naptól a Földre "a fényugár nyolc perc nyolcvan másodperc alatt teszi meg" az utat.

"Azt, hogy a Földről milyen fényesnek tűnik egy csillag, külső fényességének vagy külső magnitúdójának nevezzük" — olvasom a 14. oldalon. Később ugyanezt "látható fényesség"-nek nevezi. Hát most látható, vagy külső? (A helyes megnevezést beküldők között egy "előcsillagot" sorsolunk ki.)

Fejldik a tudomány! "Mostanság már 88 csillagképet ismerünk." (17. o.) De reméljük, hamarosan felfedeznek még néhányat.

Kár, hogy az északi félgömbön lakunk. Ha a délin élnénk, sokkal szebb látványban lenne részünk. Hiszen "csak a Föld déli féltekéjéről látható" a Dél Keresztje, amely "négy csillag alakú csillagból áll."

A könyv szinonimaként használja a "forgás" és a "keringés" szót. De hogy mindenki számára világos legyen a dolog, a 20. lapon ez áll: "Miközben a bolygó a Nap körül kering, maga is forog. Minden fordulat egy évet jelent azon a bolygón."

A kedves Olvasó is tudós? Bizonyára, ha látta már valaha a Vénuszot. Ugyanis "a tudósok a Nap vakító fényén kívül is láthatják".

A Jupiterről megtudjuk, hogy "az első a külső bolygók vagy gázóriások közül", és "szimbóluma a villám". A Szaturnusz is "gázóriás", és ez "a legtávolabb eső bolygó, amit még teleszkóppal láthatunk!"

Valami keveset az észleléstechnikáról is találunk a könyvben. Így pl. a 42. oldalon: "A nagy rendszerű teleszkópnak (vagy VLA-nak) nevezett rádióteleszkóp a csillagászokat segíti a Világegyetem feltérképezésében. A világ legnagyobb teleszkópja — a Keck teleszkóp Hawaii-szigetén — új galaxisokról készíti felvételeket". A régi galaxisok már nyilván le vannak fényképezve...

Még rengeteg érdekességet bemutatathatnék, de most érjük be ennyivel. Ez a néhány mondat is épp eléggé meghökkentő. Igaza van hát a kötet bírálójának: "E kiadvány korszerű anyaga hiánypótló a 10-15 éves tanulók részére a csillagászati, földrajzi ismeretek alapjai megszerzésének folyamatában. Szakszerű stílusban megírt szöveg, és a jellemzőket bemutató szemléletes ábraanyag hozzásegíti a tanulókat a csillagászati jelenségek megértéséhez, a folyamatok, törvényszerűségek felismeréséhez. Dr. Kormány Gyula kandidátus, főiskolai tanár".

A kötet fordítója (Kissné Kálmánczhey Ágnes) aligha csillagász. De a fordítást ellenőrző Kókai Sándor főisk. tanársegéd s az idézett bíráló bizonyosan kitűnő szakember. Valamiben. De a csillagászhoz nem konyítanak (vagy e könyv nem volt a kezükben soha). Ilyen szörnyű irományt tanulónak csak az ajánlhat, aki félti őket a tudomány káros ha-

tásától.

Remélem, a kötet magas ára (490 Ft) sok laikust visszatart a vásárlástól. Aki mégis megveszi, magára vessen.

Csaba Gy. G.

Aradi hírek

Legörvendetesebb hírünk, hogy klubunk, a Galaxis Csillagászati Klub továbbra is létezik, ami nem kis dolog ezekben a nehéz időkben. Tavasz óta együttműködünk a városi múzeum "Kozmosz" Szekciójával. Márciusban és áprilisban 16 cm-es Dobson-távcsövünket a múzeum egyik kiállításán mutattuk be. Május óta egy kisebb műszerünk, egy 7 cm-es Newton-reflektor, egy gyári 10 cm-es reflektor és egy régi Plössl-refraktor képviseli a csillagászati műszereket a múzeum állandó kiállításán.

Május 9-én részt vettünk a világi ezernyi csillagászati klubjával együtt az Astronomy Day akcióban. Azon az estén több mint kétszázan észlelték a Holdat, a Jupitert és holdjait a 16 cm-es Dobsonnal és egy 7 cm-es reflektorral. A siker nyomán felbuzdulva a "Gyalogút a csillagokhoz" szellemében rendeztünk több "csillagpartyt". Felhasználtuk Csillag Attila 20 cm-es Dobsonját, saját 16 cm-es Dobsonomat és egy 20x60-as monokulárt. Ezek nyomán több mint négyszáz érdeklődő láthatta a Jupitert, a Holdat, a Szaturnuszt, az Alkort és a Mizárt, valamint a Perseus-ikerhalmazt.

PTEANCU MIRCEA

Micalaca BL. 301., SC. B., APT. 26.
2900 Arad, Románia

Aradi barátaink közül a következők szeretnének az MCSE tagjaivá válni: Csillag Attila, Csapik Tibor, Grinsberger Attila és Pteancu Mircea. Kérjük a magyarországi MCSE-tagokat, hogy aki támogatná amatőr barátaink MCSE-tagságát (vagy tud olyan pénzforrásról, ami tagdíjukat fedezné), vegye fel a kapcsolatot az MCSE-vel! (A szerk.)

Apróhirdetések

Legfeljebb 10 sorig díjtalanul közöljük tagjaink csillagászati apróhirdetéseit. Ennél nagyobb terjedelemmel a hirdetés díja soronként 50 Ft. Kérjük, tömören fogalmazzanak!

ELADÓ 1 db Tendo 10x50 M tokkal (1500 Ft), 1 db 10 mm-es Zeiss orthoszkopikus okulár (3250 Ft), 1 db 32 mm-es prizma (400 Ft). Vicián Zoltán, 3041 Héhalom, Felszabadulás u. 22.

ELADÓ 4/200-as JUPITER 21M típusú orosz teleobjektív (menetes), tokkal. Irányár: 6500 Ft. Laurinyecz István, 5540 Szarvas, Széchenyi u. 15. tel.: (67) 13-042

ELADÓ egy 12x40-es Tendo-binokulár porvédő sapkákkal, tokkal, használatlan állapotban (10 hónapos). Irányár: 4500 Ft. Majoros Lajos, 1039 Budapest, Pünkösdfürdő u. 38.

ELADÓ Commodore-64 számítógép, Final Cartridge III, joystick, egér, irodalom, programok együtt vagy külön-külön is. Taracsák Gábor, 1124 Budapest, Kiss János altábornagy u. 55/IV., I. em. 49.

ELADÓ Zeiss gyártmányú távcsövek: 50/540, 63/840 refraktor; okulárok 10-től 25 mm-ig; zenitprizmák -- olcsóbb áron, mintha az üzletben vennéd! Szabó Dániel, 1043 Budapest, Aradi u. 5.

Programajánlat

Az MCSE-ügyeket keddenként tartjuk, a BME "R" klubjában (Budapest, XI. ker., Műgyetem rakpart 9.), 18 órai kezdettel.